

Kříž náš a Kristův a jejich nesení

Všem pak řekl: „Kdo chce jít za mnou, zapři sám sebe, nes každého dne svůj kříž a následuj mne. (Evangelium Lukášovo 9, 23)

Jsem ukřižován spolu s Kristem, nežiji už já, ale žije ve mně Kristus. A život, který zde nyní žiji, žiji ve víře v Syna Božího, který si mne zamiloval a vydal sebe samého za mne. (Galatským 2, 19n)

Slovo o kříži je bláznovstvím těm, kdo jsou na cestě k záhubě; nám, kteří jdeme ke spáse, je mocí Boží. (1. Korintským 1, 18)

Do podvědomí se nám dostalo zjednodušené chápání, které každou nesnáz lidského života chápe jako kříž. A s takovým zjednodušením se vtírá myšlenka, že i to, co je dáno odlišností povah, co mohu nějak ovládat, v čem mohu spatřit nějaký pozemský pokrok, je mým křížem a co že víc: křížem Kristovým. Tedy je to přijímáno bez šance na změnu. Všimněte si, jak je spojován kříž každého z nás a kříž Kristův.

Podle evangelií máme nést svůj kříž, ale vysvobození nejsme nesením svého kříže, ale tím, že jsme s Kristem ukřižováni na Jeho kříži. Pán Ježíš vyzýval k nesení kříže – našeho kříže – ještě před tím, než vzal svůj. Tedy jsou ty kříže opravdu nerozlučně spojeny, nejen v tom zjednodušeném chápání!

Učedníci nemohli vědět to, co víme my z každého rozcestí s krucifixem či z Božích muk v krajině. Představa, že jejich rabín skončí na římském popravišti, to pro ně mohlo být jen dobře srozumitelné podobenství, metafora. A že mají sami nést kříž, a to denně, to byl dobrý výchovný příklad, který symbolizoval život až do krajnosti žitý pro to, čemu uvěřili.

A co víme my? Nám už z toho dávno vyprchal děs popravišť. Smrad, hrubé urážky, sténání, zvůle, pohrdání, krev. Známe jen tu zvěst, kterou přijímáme bez zachvění. Kristus na kříži obětoval sebe sama na vykoupení našich životů! Nesl kříž až do smrti. Jeho kříž sice nesl ve finále na chvíli Šimon z Arimatie. A ač nesl jeho břevno, nikdy nevzal ani gram z tíhy skutečného kříže Kristova. Nemůžeme nést Kristův kříž, kříž Kristův nese nás!

Co je náš kříž? A tady nám pomůže to, že známe Kristův kříž. Vzal na sebe hněv Boží a zároveň miloval ty, kteří ten hněv probudili. Táhlo jej to na dvě strany. Ta vertikála, svislá linie jej napínala mezi nebem a zemí, v ní bylo poznání, láska k Bohu i tíha vin. Kristus nakonec umřel na této linii. Na kříži se umíralo díky zemské tíži, která s rozpjatýma rukama způsobila otok plic a udušení. I po smrti mu ale zůstaly rozevřené paže, kterými zval ke spáse, přijímal do náručí, dával požehnání lidem, uzdravoval. To pnutí na horizontu tohoto světa, zájem o spásu zkaženého lidstva, soucit s nemocnými a chudými, akce pro jejich záchranu, to křížilo ten jasný vztah nebe a země a způsobilo jeho tíhu. Kříž je napětím na těchto liniích. Napětím, které se nedá unést.

Naše kříže jsou podobné. V nejobyčejnějším životě jsme taženi k poslušnosti Boha, je to tah lásky. Zároveň jsme lidmi pozemskými a nemůžeme se zříci svého okolí, svých nejbližších, svých povinností a odpovědností. Tedy *můžeme* se toho zříci, ale v tu chvíli slézáme z kříže, zahazujeme jej a žijeme v omylu, že svět je možné řešit jednoduše, mít vztah k Bohu a nestarat se o to, co plácám, nestarat se o to, co moje náboženství způsobí, kam v tom pozemském labyrintu směřuje.

Ano, nesení kříže je v tom, když zůstaneme Kristovi a zároveň zůstaneme ve světě. Zůstaneme partnery, dětmi, rodiči, politiky, podřízenými či nadřízenými. A ustojíme to. A to je kříž! Křížem tedy nemůže být tchýně či jen naše nemoc. Křížem jsme my a naše poslušnost dostát svému poslání děj se co děj. Promítání kříže do tchýně, nemoci či jiné nesnáze – poškozují zvěst evangelia. Zatmívá se kříž Kristův. Stejně tak mystické zření doprázdna, kde kříž Kristův netýká hříchů a smrti za ně a naše kříže se týkají jen prožitků a mystických vizí. Obojí vyprazdňuje zprávu, která má moc pomoci světu a každému člověku na něm. Na kříži Kristově a jeho pojetí se skutečně dělí křesťané. A nedělí se podle církví, ale napříč církvemi!

Žít s křížem den co den, nově jej brát každé ráno? Takový život je pro blázny! Proč si komplikovat už tak dost komplikovaný pozemský svět?! Ano, přijetí křesťanství může být viděno, jako důkladná životní komplikace. A je třeba rozumět všem ateistickým rodičům, kteří lomí rukama nad poblázněnými dětmi. Nicméně až s tímto bláznovstvím se dá mluvit teprve o úspěšném životě. Nosičům lidských křížů dává svou moc a sílu sám Kristus a Jeho kříž. Neunesitelné se dá unést. Oni unesou a zvládnou to, co by jiný nenesl a neunesl. S nimi jde i pozemský pokrok, s nimi jde naděje a síla. Oni přežijí!